

TOVERITAR

The State Historical Society

This issue of the Toveritar contains no articles such as require an affirmed translation according to Act of Oct. 15th, 1917.

No. 15

Painos 10,216

Tiistaina, Huhtikuun 12 P.—Tuesday, April 12th

1921—Yhdestoista Vuosik.

OIKEAAN VAIKO VASEMPAAN?

Amerikan sosialistinen liike käydessään läpi nykyistä murroskautta ei ole voinut olla synnyttämättä hajaannusta myöskin suomalaisessa järjestössä. Taistelua, jota parhaillaan käydyään järjestössä kahden suunnan välillä ei ole paikallista, vielä vähemmän kansallista laatua. Koko maailman sosialistinen liike on hajaantunut kahtia. Kansainvälinen työväenliike tällä kertaa edustaa sosialistisen filosofian kahta äärimmäisyyttä, keltaista ja punaista kansainvälistä, joiden välillä mikään kompromissi tai yhteisymmärrys ei ole mahdollinen.

Oikeistososialistit, joiden katsomukset edustavat valtiotalismia, asteittaisen kasvamisen ja rauhallisen kehittämissä teoriaa kapitalistisesta yhteiskunnasta sosialistiseen, ovat kaikkialla kerääntyneet keltaisen, Hillquit'in, Brantinkien ja Hilferdingien kansainvälisen ympärille. Tämän suunnan selitysten mukaan työväenluokan tulisi toimia "osuustoiminnallisessa demokratiassa" kapitalismin kanssa sikäi kunnes aika on tullut, jolloin kansan suuri enemmistö on saatu sosialististen aatteiden läpituomiksi ja tulevat ojentamaan poliittisen vallan sosialistipuolelle. He haluavat säilyttää kapitalistisen valtiokoneiston ja vain vallata sen.

Mihin tällainen ohjelma voi johtaa vallankumouksena, siihen on meillä tuoreet esimerkit Saksasta, missä tätä teoriaa on koetettu toteuttaa.

Ja mihinkä sitä seuraten on päästy? Siihen, että itse teorian toteuttajista on koitunut lahoava kapitalismin viimeisiä koossalpitäjiä tukipylväitä, sekä vallankumouksellisen työväestön pyöveleitä.

Tähänkö me toiminnallamme tähtääme? Ovatko erimielisyydet meidän keskuudessamme johtaneet sosialistisen liikkeen eri ainekset niin kauaksi toisistaan? — Vastaukseksi, ikävä kyllä, täytyy sanoa, — ovat. Erotus on vain siinä, että olosuhteet eivät ole sallineet suoranaista aseellista yhteenottoa, mutta halua toisen väkivallalla nujertamiseen ei ole puuttunut. Siitä on Raivaajan yhtiökoulu ja osastojen omaisuuksien väkivaltaiset valtauksat olleet valaisevia esimerkkeinä.

Oikeistolaisemme sosialistipuolueen turvissa koettavat mitä ilkeimpiämielillä tavalla esittää vasemman suunnan "syntejä", turvautuen mitä häpeällisimpiin keinoihin ja nimityksiin. Tosiasialisesti Amerikan vasemman sivun poliittinen "synti" oli pikemmin laiminlyönti kuin rikos. Sen suurin virhe oli siinä, että se ei toiminnut puolueessa ratkaisevasti juuri silloin kun toiminta olisi merkinnyt elinvoimaisen ja kasvavan puolueen luominen silloin kun maailma takertui Euroopan sotaan. Se ei käyttänyt hyväkseen silloista maassa vallitsevaa sotavastaista mielipidettä ja kehittänyt sitä joukkotoiminnaksi poliittisen ja taloudellisen vapauden saavuttamiseksi, vaan alistui sosialipatrioottien talutusnuoraan.

Oikeistolaisistävimmemme toiminta sitävastoin on ollut sovittelua, kompromissia kaikkialla kaikenlaisten ennemmän tai vähemmän pikkuporvarilisten aineiden kanssa. Tällainen sinne tänne häällyvä karta ja odottaminen aina sikäi kunnes vihdoon olosuhteiden pakko vie ratkaisuun, on ollut vallitsevana puolueessa aina siitä saakka kun se tässä maassa on muo-

dotunut huomatuksi liikkeeksi. Tämä on kaikki ehdottomasti totta sen suhtautumisessa järjestyneisiin työläisiin. Jo vuosia sitten sosialistipuolue on ollut selvillä siitä, että A. F. of L. menettelyt tulevat johtamaan Amerikan työväenluokan taloudelliseen voimattomuuteen ja kapitalismista riippuvaisuuteen. Selvä on ollut sekin, että A. F. of L. epäonnistuminen — tai paremmin sanoen A. F. of L:n johtajien kieltäytyminen järjestää ammattitaidottomia työläisiä tulee katkaisemaan kaulan itse tältä työväenluokan järjestyneeltä osalta. Teoriassa sosialistipuolue kyllä myönsi industrialistisen unionismin etevämmäksi ammattionismia luokkataistelussa, mutta käytännössä se pönkitti Gompers'in valtaa ja johtoa Amerikan työväenliikkeessä.

Täten sosialistipuolue, jonka olisi pitänyt johtaa ja viitottaa oikean tien ja taistelukeinot sorretuille yhteiskuntakerroksille jää itse vanhoillisuutensa takia näiden hylkimäksi.

Tässä oli syy lyhyesti sanottuna ensimmäiseen hajaannukseen sosialistipuolueessa, mikä joukon jakoi kahtia — oikeistoon ja vasemmistoon ja kiisteltiin kiihkeästi aikoinaan S. S. Järjestönkin keskuudessa.

Mutta sitten syntyi maailmansota, joka Toisen Sosialistisen Internationalen ajoi kaikkineen voimaleuseineen epämääräisine pyrkimyksineen täydelliseen vararikoon. Toisen Internationalen etevimmät johtajat pettivät ryntäysmerkkiä ja toimintaa odottavan proletariaatin ja alistuivat imperialistien lakeijoiksi ja kätyreiksi. Tuskaissina ja epätoivoisina alistuivat kapinalliset proletarit ensiksi militarismin kahleisiin ja kaatuivat miljoonaisina joukkoina. Tämä mielellään teurastus pakoitti kuitenkin proletariaatin suuret joukot nousemaan teurastajiaan vastaan ja niin se johti lopulta m. m. Venäjällä vallankumoukseen.

Tämän ja monen muun maan val-

lankumoustaistelut ja niissä sukeutuneet kysymykset sellaiset kuin työväenluokan diktatuuri, vaiko kansanvalta porvarillsideologialta kannalta katsottuna ja lopulta Kolmas Kansainvälinen jakoivat sosialistisen liikkeen sovitattomasti kahteen leiriin.

Oikeistolaiset teorioitaan noudattaen ryhtyivät tuomitsemaan Venäjän työväestön diktatuuria ja ennustelemaan Venäjän työväestön tuhoa väitteen sen tehneen virheen, kun se ei yhdessä pikkuporvariston kanssa käynyt "kansanvaltaisella" tavalla Venäjää hallitsemaan ja uudelleen rakentamaan. Samaan aikaan oikeisto petti vallankumouksen Saksassa rientien tukemaan kaatuvaa kapitalismia ja hukuttamaan veriin jokaisen työväenluokan tietoisien valtaanyrkimysrytysten.

Kun näin kumpikin suunta käytännössä joutui teorioitaan kokeilemaan, kun toisaalta työväestö bolshevikien periaatetta noudattaen kykeni taistelemaan koko kapitalistista maailmaa vieläpä niihin liittyneitä oikeistososialistejakin vastaan aseellisessa taistelussa ja samalla kohottamaan maata taloudellisesta hajaannustilasta ja kun taas toisaalta oikeistolaisen petos johti työväestön yhä suurempaan kurjuuteen ja orjuuteen, niin ei ollut ihme jos syntyi periaatteellisia väitteilyitä, erimielisyyksiä ja riitaa kautta koko maailman näitten kahta eri suuntaa edustavien sosialististen ajatussuunnitelmien välillä.

Alettiin perinpohjin tutkia ja penkoa Marxin ja Engelin oppeja ja huomattiin, että Toisen Internationalen teoreetikot niitä olivat muovailleet, miedontaneet ja vääristetleet saaden niistä vallankumouksellisen luokkataisteluopin lopulta muutetuksi vaarattomaksi, etten sanoisi suorastaan viattomaksi. Se sopeutui niin hyvin kapitalistiseen maailmaan ja kuvitteli reformien tiellä päästävän päämäärään, sosialistiseen yhteiskuntaan.

Mikä on tuo vasemmistolaisuus,

jota oikea siipi niin ankarasti parjaa ja koettaa estää nousemasta?

Vasemmistolaisen katsomukset perustuvat työväenluokan diktatuuriin, Marxin ja Engelin värentämättömään luokkataisteluoppiin. Ne väittävät, että työväenluokalle, joka vallankumoustaistelut on taistellut kuulu vallankumouksen hedelmät, sekä että työväenluokan täytyy vallata valtiollinen valta kapitalistilta taloudellisen kansanvallan pystyttämiseksi, että sen luokan on hallittava, joka tuottaa kaikki. Vasemmistolaisuus opettaa, että sosialismin ei voida päästä yksin parlamentaarilla keinoilla, vaan että joukkoja täytyy kasvattaa antamaan arvon ja ymmärtämään ratkaisevan toiminnan välttämättömyyden kriittisellä hetkellä. Sosialistisen yhteiskunnan luominen on mahdollista vasta silloin kun kapitalistinen valtio ja sen vaikutusvoima muutten kansajoukkojen ajatuksiin ja toiveihin on täydellisesti poistettu.

Näitten kahden ajatussuunnan välillä ei voi olla mitään kompromissia. Näitten välillä me sosialistit olemme pakoitetut valitsemaan — ja meidän valintamme täytyy siitä hetkestä saakka kun sen teemme kerta kaikkiaan määrätä toimintaamme.

Nämä ovat ne kysymykset, jotka S. S. Järjestöskän ovat miehineet jakaneet kahtia: oikeistoon ja vasemmistoon. Näistä on kiistely ja väitely kiihkeästi viimeiset kaksi vuotta, jolloin tämä taistelu on kiertynyt lehtiemme ja laitoistemme ympärille niissä jommankumman suunnan ratkaisevan kontrollin saavuttamisesta. Oikeisto on pyrkinyt pitämään kiinni valta-asemastaan ja pitämään järjestön kytkettynä kiinni sosialistipuolueessa sen lypsylehminä, jota vastoin vasemmisto kaiken aikaa on pyrkinyt puhdistamaan S. S. Järjestöä toimintuksellista katsomuksista ja sen uudelleen järjestämään marxilaisella pohjalla.

M. H.

LAAKSOJEN JOUKOT

Kirj. Wm. Lahtinen.

Nyt liikkuvat laaksojen joukot, ne myrskynä eespäin käy, ne täyttävät vuoret ja laaksot, ei paikkaa, miss' niitä ei näy. Nyt rotkot ja laaksot ei mieltä elähtyttää joukkojen voi; pois pyrkivät ylös ne sieltä, heitä kutsuvi aamunkoi.

Kukkuloille ne kulkunsa johtaa, missä valkeat välkkyilevät; valo silmissä synkissä hohtaa pois yöstä kun kärehtivät. Ne palatsien oville astuu, ovet auki ne lennättää. Itsestänsä olkohon vastuu ken uhmaten tiellensä jää.

Ne ottavat nyt — eivät pyydä — on kauvan he rukoilleet. — Sä valtiat, itseäs syytä, jos käskyä tottele et! Ei armon aika, vaan töltten, on eessä ja ankara lie, eikä pyyteet yksilöitten, joukon taldesta voittoa vie.

He laaksojen elämää kurjaa vuosisatoja härslivät, oi, kohtaloo kestivät nurjaa, kun piiskat ne ilmassa soi.

Vaan aika on tullut — ei auta nyt piiskurit laumoineen, ne nousevat vaan — jumalauta! raudanlujuine katseineen.

Ne nyt kylmistä kahleista jo päästivät auringon, ja sen säteistä tuhansista osan jokainen saapa jo on; se kaikille kohta jo loistaa, ja sulattaa tunturijäät, tuo kevään, talven se poistaa, sen enteet jo liikkuvan näät.

Jo tunnet kun tunturin viimat kuin itkien kulkevat, oi, ja kuulet kuin piiskojen siimat niin outoa säveltä soi. Tentureilla piiskurijoukon näät kauhusta kalpenevan, kun laaksojen kylmän loukon ne näkevät Hikahtavan.

Ja laaksojen joukot ne ryntää, valkka hornia tiellensä on. Ne uraansa uljasta kyntää läpi kivisen murtimon; ne rientävät vuorille valon kevään riemuun ja vapauteen, saa maailman, synkän salon kohta onnesta säteileen.

Tehkää maailma turvallisiksi lapsille

Yhdysvalloissa kuolee kuukausittain yli 20,000 lasta synnytyksessä ja lasta alle yhden vuoden hoidon puutessa. Yhdysvallat ovat 14:sta sijalla maailman 15:sta sivistysmaasta synnyttäjien kuolevaisuudessa ja 8:lla sijalla lasten kuolevaisuudessa.

Serbiassa on sodan seurauksena 500,000 sotarouva, joista 150,000 kokonaan hoidon vailla.

Itävallassa elivät 1-5 vuoden ikäiset lapset kykene edes ryönnäin nälkintymiseen vuoksi. Wienistä lähetettiin v. 1919-1920 kuluessa 31,000 lasta ulkomaille. Niiden lisäksi oli suunniteltu lähetettäväksi vielä 39,254 lasta, joista 11,864 vaikeasti sairaana. Vähintään 2,000 näistä oli lääkärien lausuntojen mukaan kuoleman oim.

Saksassa on lääkärien tutkimusten nojalla todettu, että noin 30-40% kansakoululapsista on keuhkotautisista; luokissa, joissa on 50-60 oppilasta saa ainostaan 3-4 säännöllisesti ravintoa. Berliinissä on kaikkiaan 485,000 lasta. Niistä on 29,000 keuhkotautisista ja 77,000 sairastaa monta tauteja, 126,000 sairastaa väkivierisyyttä. Ristantahti ja luuyöpö sa-

(Jatkoa toisella sivulla)